

LUTHEROVA DEKÁDA 2011

Sola fide

4. Vierou získavame priazeň u Boha

„Bez viery však nie je možné páčiť sa Bohu. Lebo ten, kto pristupuje k Bohu, musí veriť, že Boh je a odplatí sa tým, ktorí Ho hľadajú.“ (Žid 11, 6)

V jednom vtipе sa hovorí o študentovi, ktorý dostal na skúške otázku o anatómii a fungovaní oka. Keďže práve tejto otázke venoval v príprave najmenej času, vynášiel sa a povedal: *„Oko je mimoriadne dôležitý orgán, ale v jeho blízkosti sa nachádza nemenej dôležité ucho“*, a začal o ňom sypať informácie. Profesor ho chvíľu počúval, ale potom ho prerušil: *„Je síce pekné, že hovoríte tak veľa o uchu, ale ja som sa pôvodne pýtal na oko... Stačí, skúšku si zopakujete nabudúce...“*

Niečo podobné sa často deje aj pri našom vzťahu s Pánom Bohom. Vytvárame si svoje vlastné teórie o tom, čo je pred Ním dôležité a čo nie. Chceme sa pred Ním obhájiť tým, že *„ved' sme nikoho nezabili, nevykradli sme banku, sú od nás aj horší ľudia“*, ale nevieme alebo nechceme vedieť o Božej požiadavke, požiadavke viery. Nielen náš centrálny verš, ale i nosná myšlienka reformácie hovoria o tom, že na prvom mieste je a má byť *viera* a nie *skutky*.

Pojem *viera* patrí všeobecne k najfrekvencovanejším. Označuje nielen populárne ženské meno, ale sa často používa v slovnom spojení: veriť v niečo, veriť v niekoho, veriť sebe, svojim schopnostiam. Je zaujímavé, koľko toho tento navonok jednoduchý pojem v sebe skrýva.

Na otázku: *„Čo je to vlastne viera?“* môžeme odpovedať rôznymi definíciami. Jedna taká nedospelá definícia znie: *„Viera je snaha prijímať to, o čom viete, že nie je pravdivé!“* Druhý pokus môže hovoriť: *„Viera je dôvera voči niekomu, že mi neublíži, že mi nechce zle.“* Iný názor môže znieť: *„Viera znamená vložiť celú dôveru v to, čomu dúfame; znamená to mať istotu o veciach, ktoré nevidíme.“* Anglický matematik a filozof Bertrand Russel odmietal z vedeckého hľadiska Božiu existenciu. Jeden jeho priateľ sa ho spýtal, čo by asi povedal, keby raz stál pred Božou tvárou. Filozof odpovedal: *„Povedal by som: Pane, neposkytli ste nám o sebe dosť dôkazov!“*

Táto odpoveď je výstižná a hlboká. Je pravdou, že Boh neposkytuje človeku skutočné viditeľné dôkazy o svojej existencii. Viera totiž nestojí na priamych, viditeľných dôkazoch. To však neznamená, že je iba akýmsi vznešeným, nejasným, citovým stavom, duševným hnutím, v ktorom sa nikto nevyzná. Viera má svoj obsah, ktorý sa veriaci človek pokúša zrozumiteľne vyjadriť a definovať.

Podobne nevieme presne definovať, vyjadriť, čo je to, napr. cit, láska, intuícia, inšpirácia, hlas svedomia. Je to už tak, že nie všetko dokážeme dostatočne pochopiť rozumom, napriek tomu sa o to snažíme... Nemáme dostatočné, vyčerpávajúce definície, ale poznáme prejavy spomínaných skutočností. Je nesporné, že viera má aj rozumové predpoklady. Podobne, ako je nerozumné neveriť človeku múdreho a statočného, ktorý nám chce poradiť, o čo horšie je neveriť Bohu, ktorý je dokonalá Múdrosť a Dobro. Veriť neznamená vzdávať sa rozumu. Skôr opak je pravdou. Ved' i ateista má svoje myšlienky, formulácie, vety, ktorým verí a ktoré obhajuje... Ateista verí, že Boh nie je, že svet je večný, že život vznikol sám o seba z večnej hmoty, že v živej prírode je mechanický vývoj, že človek sa líši od zvierat iba stupňom vývoja a po smrti už nič nie je. Filozof hľadá v Bohu iba rozumové vysvetlenie sveta a nie to, aby Ho uctieval. Rozumom hľadá Boha, ale nie preto, aby Ho uctieval, ale aby uspokojil svoju myseľ túžiacu odkryť záhady sveta. Veriaci človek však hľadá Boha, aby Ho mohol ctiť i milovať. Hľadá osobného Boha a Pána.

Veriť v Boha je blízko pojmu veriť Bohu. Rozum a viera nestoja nepriateľsky proti sebe. Ak rozum slúži viere, navzájom sa dopĺňajú a vytvárajú jednotu.

Cesta k Bohu môže byť rôzna, ale smutné je, že moderný človek je pričasto duchovne lenivý a zostane stáť, pretože mu stačí iba málo... Stačí mu poznanie, že existuje Niekto, kto je nad nami, ale tým jeho vlastná duchovná cesta skončí a nepokračuje do vnútorného, osobného kontaktu.

Ježiš Kristus – Boží Syn – nám jasne povedal, že pokiaľ sa neobrátíme, neodvrátíme od svojej malosti, prízemnosti, krátkozrakosti, hriešnych pyšných zvykov a nebudeme ako malé deti, nikdy

nevstúpime do Božieho kráľovstva. Áno, Božie kráľovstvo je pre tých, ktorí sú ako deti: ktorí prijímú pokorne pozvanie, dôverujú Božiemu slovu a tak trochu s detským úžasom začnú osobne spoznávať živého Boha.

Jadrom všetkého je teda živý vzťah s Ním. Z každodennej praxe taktiež vieme, že žiaden vzťah sa nebuduje samočinne. Vždy si vyžaduje prácu, námahu, hľadanie, sebazaprenie. Ako často sa rozchádzajú priatelia, spolupracovníci, kolegovia, manželské páry, pretože nevenovali čas a náležitú pozornosť na potrebné prehľbovanie svojho vzťahu.

V náboženskej praxi to platí podobne. Ak chceme poznávať živého Boha, je zbytočné preskúmavať vesmír teleskopmi, výkonnými ďalekohľadmi či družicami. Také tendencie sa začali v modernej ére snahami ateistického režimu v bývalom Zväze sovietskych socialistických republík. Kozmonauti pri prúde na Zem museli hovoriť o tom, že v tých nadoblačných výškach, vo vesmíre, nevideli žiadneho Boha.

Cesta v hľadaní a spoznávaní Pána Boha a Jeho pôsobení v našom živote, ale nevedie týmto smerom. Jediná správna cesta spočíva v pravidelnom čítaní Biblie, úprimnej modlitbe, vo vzájomnom povzbudzovaní sa svedectvom s inými veriacimi na službách Božích. Súčasne s tým sa musíme učiť dôverovať Bohu a Jeho slovu, aj keď nerozumieme všetkému, čo koná v našom živote.

Peter Fabok